

Škole bez profesora fizike, matematike, kemije i informatike

U školama upozoravaju na eskalaciju problema koji osjećaju godinama. Sve teže dolaze do profesora fizike, matematike, kemije i informatike. Situaciju im otežava manjak profesora tih struka na Zavodu za zapošljavanje.

Uponudi burze najbrojniji su razredni učitelji, nastavnici tjelesnog, profesori filozofije i povijesti, ali ne i prirodnjaci. Natječaje za njih ponavljaju po nekoliko puta, pogotovo kada je riječ o radnome mjestu na određeno vrijeme.

“Polako nestaju nastavnici STEM područja. Odlaze u realni sektor, u kojem dobivaju dvostruko veće plaće. Kada raspisemo natječaj na određeno, bez obzira na koju duljinu, fizičara i matematičara *de facto* je nemoguće naći. U skoroj budućnosti ostat ćemo bez tog kadra. Moramo biti svjesni da dobrog školstva nema bez dobrih nastavnika” upozorava Zlatko Stić, ravnatelj Prirodoslovne škole Vladimira Preloga. Riječ je o jednoj od najvećih škola u Zagrebu, koja od jeseni prelazi na rad u jednoj smjeni. Učenika ima, no sve teže dolaze do zamjene za profesore na bolovanju ili porodiljnom. Profesora fizike tražili su dva mjeseca. Pritom je, upozorava Stić, stvarno stanje vidljivo u školama izvan većih gradova, gdje se natječaji za profesore ponavljaju po šest, sedam puta.

Natječaji bez odaziva

“Zadnji je trenutak da se napravi dobra mreža škola i da plaće učitelja ne idu gore sramotnih tri posto nego 20, sa svim odgovornostima koje slijede iza toga” poručuje Stić. Saša Kolombo, ravnatelj Osnovne škole Antuna Mihanovića Petropoljskog u Drnišu potvrđuje “te se struke u Dalmatinskoj zagori traže baterijom. Fizika, matematika, kemija, biologija, informatika, sada je počelo i s hrvatskim jezikom, sve postaje upitno. Problem mi je bio pronaći i pedagoga. Nema ih u županiji, a mnogi ne žele putovati 45 minuta”, kaže Kolombo. U školi u Strizivojini ravnatelj Andro Mršić imao je, kaže, sreću.

“Kolegica iz Zagreba prihvatila je preseliti se k nama. Riječ je o geografiji i taj sam natječaj ponavljao tri puta. Stvarno je pohvalno što je odlučila doći i to na nepuno radno vrijeme” kaže ravnatelj. U budućće očekuje probleme s nastavnicima informatike i stranih jezika, pa se pita “provodit ćemo reforme, a s kim ćemo raditi? Struke neće biti.”

Mršićev je prijedlog da se dopusti svim učiteljima razredne nastave s pojačanim predmetom i položenim stručnim ispitom da predaju u predmetnoj nastavi. Po njemu, oni bi mogli biti ravnopravni čistoj struci.

Problem plaće

“Moramo se pomiriti s tim da onaj tko je završio FER ili PMF neće raditi u školi za 5000 kuna. Sada o tome treba govoriti, da se stvari ne bi raspale za pet godina. Ako tražite čovjeka na neodređeno vrijeme, možda ga još možete naći, no kada je riječ

o kraćem roku za zamjenu, tu smo u debelom problemu. Uzeli smo nedavno na kraći rok za zamjenu jednu kolegicu, a potom su me roditelji, nezadovoljni njezinim radom, optužili da sam ju primio preko veze. Komično mi je to izgledalo, jer ta je kolegica bila jedina koja se javila na natječaj” objašnjava ravnatelj zagrebačke V. gimnazije Tihomir Engelsfeld.

Strukovna škola Virovitica trenutačno traži profesora informatike na neodređeno vrijeme. “Vidjet ćemo, nadamo se... Nedavno smo tražili profesora matematike na zamjenu, matematika je svuda problem” slaže se ravnateljica Pavica Biondić-Ivanković.

Anita Holub iz Obrtničke škole u Slavanskom Brodu kaže da su prije dvije do tri godine na natječaju za profesora hrvatskog konkurirala 44 kandidata, a sada je dobila pet prijava. Za dvije godine očekuje odlazak nekoliko profesora u mirovinu, a tada i probleme. Za razliku od zdravstva ili visokog obrazovanja, u školstvu nema mogućnosti produljenja rada nakon 65. godine. Točnije, učiteljima prestaje ugovor o radu istekom školske godine u kojoj su navršili 65 godina. Sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju, rad na radnom mjestu učitelja ili nastavnika ne može se produljiti.

Na problem deficita STEM struke u školama nedavno je upozorila i ministrica Blaženka Divjak. Na upit kolika je potražnja za nastavnicima deficitarnih struka i koliko ih je ukupno zaposleno u školama, u Ministarstvu obrazovanja nemaju odgovor.

Bez podataka

“Zbog nepropisanog jedinstvenog načina unosa podataka o radnim mjestima u Centralni obračun plaća (COP) nemamo podatak o broju učitelja u osnovnim školama i broju nastavnika u srednjim školama po predmetima, nego ukupan broj nastavnog osoblja koji obuhvaća učitelje i stručne suradnike u osnovnim školama, odnosno nastavnike i stručne suradnike u srednjim školama. U planu je izrada šifrnika radnih mjesta koji bi se trebali implementirati u aplikaciju COP-a, što bi onda u konačnici Ministarstvu znanosti i obrazovanja (MZO) omogućilo dobivanje podataka o broju učitelja pojedinih nastavnih predmeta” odgovaraju iz MZO-a, uz dostavu podataka o broju učitelja.

Po njima, sustav u posljednjih pet godina bilježi pad broja djece i rast broja nastavnika. U osnovnim školama u studenome 2014. bilo je zaposleno 33 466 odgojno-obrazovnih radnika, a u studenome 2018. njih 1201 više. U srednjim školama 2014. radilo je 18 895 nastavnika, 419 manje nego 2018.

Na ukupnoj razini svih zaposlenih u školama, u osnovnima je njihov broj u pet godina porastao za 1482, a u srednjima za 369.

Izvor: www.jutarnji.hr